

Paksi Hírnök

34. évf. 19. szám

Alapítva 1989-ben

2025. október 10.

Fotó: Kovács Mónika

10

Ötven esztendővel ezelőtt tették le a paksi atomerőmű alapkövét. A jubileum alkalmából ünnepséget tartottak.

3

Új sorozatunkban a Paksi Közös Önkormányzati Hivatal minden napjaiba pillantunk be. Elsőként dr. Sátor Vera jegyzővel beszélgettünk.

15

Stadler Csaba megvalósította gyermekkori álmát, a repülés lett a hivatása. Ez alkalommal őt kérdeztük: Jó napot, mi újság?

GONDOLATOK az idősek világnapja alkalmából

Nemrég egy összejövetelem voltam, melyet az idősek világnapja alkalmából szervezett az egyik nyugdíjasklub. Szombat délután volt. Lassan kezdődött a Chelsea–Liverpool angol bajnoki mérkőzés. Legszívesebben elnyúltam volna a kanapén, talán még egy sört is szisszentettem volna, és ha minden jól alakul, az első gól előtt benyomom a szunyát.

De ha hivatalos az ember valahová, akkor menni kell. Felöltöztem, begomboltam az inget, aztán a nyakkendővel a kezemben beálltam a tükör elé. Közben dohogtam magamban, Istenem, ha most választanom kellene, hogy Monte-Carlóba vigyen egy magángép, vagy itthon húzhatom a lóbórt, akkor biztos ez utóbbit választanám...

Amikor az ujjaim a Windsor-csomón babráltak a gallérom alatt, megálltam egy pillanatra. Basszus, ezek nagyapám mozdulatai... Ő tanított meg nyakkendőt kötni, ő, aki hat elemi után ott kellett, hogy hagyja az iskolát, mert kevés volt a pénz otthon. Ő tanított meg, aki csak akkor kötött, köthetett nyakkendőt, ha templomba vagy valami bálba ment, és az mindig ünnep volt neki. Én meg? Akár mindennap köthetnék, hívnak, várnak, aztán fásultan a minden napok zajától inkább mélyre ásnám magam a kanapén heverő takaró ráncai közé?

Nem, nem, menni kell, meg kell élni a pillanatot. Beszélni kell velük, ki tudja, mit hall az ember, mit tanul tőlük?

Az est egyik részében a mosdóban összefutottam egy nyolcvanas úrral. A csukott ajtón keresztül is behallatszott a régi sláger: „Nem csak a húszéveseké a világ...”

– Ugye, hogy nem, Balázskám? – kérdezte, miközben lecsapta a kezéről a vizet.

– Ahogy elnézem, a legkevésbé sem... – válaszoltam, és amikor kiléptem a mellékhelyiségből, rögtön bizonyosságot nyertem szavaim igazsága felől. A társaság nagy része körben állva táncolt, énekelt, mások az asztaloknál beszélgettek, borozgattak jókedvűen, kicsattanva az örömtől.

Visszaültem a helyemre, és azon gondolkodtam, de lennék már én is idős, és ahhoz, hogy akkor lelassulhassak, most egy kicsit inkább siettetném az időt...

Pedig azt sosem tettem. Nem mondtam azt óvodásként, „bárcsak felnőt lennék már”, és nem siettettem – hogy is tudtam volna? – az idő múlását diákként sem.

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Ő siettet, én pedig lassulnék, de nem tudok. Mert mindig van valami. Valahová menni kell, valamit tenni kell, valakivel valami gond van, vagy ha nincs is, hát csinálunk. Másnap egy kicsit megálltam a nagy rohanásban, hogy rendszerezem a gondolataimat. A kávé felett kikönyököltem a terasz korlátjára, és elnéztem messze, a Duna felé. Néztam a felhőket, melyek délnyugatról érkeznek, és azon gondolkodtam, mit mondtott ezekre Oszó bá', a volt osztályfőnököm. Nimbostratus... Az lesz, igen. Még ez a tudás is megvan valahol, épp úgy, ahogy az a fránya Windsor-csomó.

Elnéztem a Duna felé, és eszembe jutott a másik öregapám. De jó lenne kiülni mellé a Hegy utcába, és nézni a nimbostratusok vonulását az égen! Ő az utolsó éveiben már nem igazán foglalkozott mással, csak nézte az elvonuló felhőket és újra átolvasta a reklámújságokat.

– Mit csinálsz, Papa? – kérdeztem tőle, mikor odaültem mellé a hintaágyra.

– Csak nézem ezeket a buta kis felhőket, ahogy jönnek és mennek – mutatott az égre. Ültem mellette, és már ketten néztük, nagy nyugalomban azokat a buta kis felhőket. Mikor ezt meguntam, mesélni kezdett. A háborúról szóló elbeszéléseit nagyon élveztem. Volt, aki azt mondta, összevejsza beszél, és az Alzheimer már teljesen megbo-

londította, de nekem mindig nagyon tetszett. Nem számított, igaz, amit mond, vagy csak az elméje szüleménye.

Egyszer, mikor nagyanyám kórházba került, több hétig vigyáztam rá. Egyetemista voltam, nyári szüneten, időm, mint a tenger. Olvastam, írogattam, az állatokat etettem. Vele alig tudtam szót váltani. Unalmamban átkutattam a padlásukat, és sok mindent lecipeltem onnan a poros dobozokból. Az öreg csak nézte, ahogy elé pakolom a régi kitüntetések, igazolványok, újságcikkek. Ezeket látva mesélni kezdett, és a sosem hallott történetek csak jöttek és jöttek...

Nagy felindulásomban fogtam magam, és felástam nagyanyám elvadult előkertjét. A földből, ahová az ásót vágtam, apró földi békák százai görögtek szerteszét, és tűntek el a magas fűben.

Azóta, ha egy idős ember mesélni kezd nekem az időről, a földi békák jutnak eszembe. Ha nyakkendőt kötök, nagyapám ujjai jutnak eszembe, és az emlék közben óvatosan int: bár mindig van feladat, elkapkodni nem szabad semmit.

És ha a nimbostratusok fölém kúsznak, tudom, hogy megint változik valami, ideje lelassulni.

Nagy Balázs
alpolgármester

A polgármesteri hivatal – a jegyző

Nagy döntések, hétköznapi ügyek, emberi történetek – a polgármesteri hivatalban is emberek dolgoznak. Az aktakupacokat már nem kell hozzáképzelnünk, de a munka a 21. században is fontos. Sorozatunkban a Paksi Közös Önkormányzati Hivatal – ismertebb nevén a paksi polgármesteri hivatal – mindennapjaiba pillantunk be. Az alaphangot megadva elsőként dr. Sátor Vera jegyzővel beszélgettünk.

A köztulajdon mindenkié

Nyílt titok, hogy Paks jegyzője imádja a hatósági munkát, de amióta a paksi polgármesteri hivatalt vezeti, feladatai természetesen sokrétűbbek. Indulásként rendszerezésre kértük: kié a hivatal? A polgármesteré, a képviselő-testületé, az önkormányzaté? Mi a helyi önkormányzat?

– Az önkormányzat a választópolgárok közössége, mivel Magyarországon elsődleges a képviselői demokrácia, a választópolgárok képviselőikön keresztül gyakorolják az önkormányzati jogait, és ez a képviselő-testület, az önkormányzat fizikai megjelenése – foglalta össze dr. Sátor Vera. A feldobott labdát – miszerint a helyi önkormányzat azt is jelenti, jelentheti, hogy minden egyes paksi lakosnak jut a paksi vagyon kis szelete, használhatja, vigyázhatja – természetesen lecsapta a jegyző: a köztulajdon nem senkié, hanem mindenkié.

A polgármesteri hivatal feladatait három nagy csoportba lehet sorolni. A hatósági munka esetében a szervezet főként az államnak dolgozik, továbbá vannak helyi önkormányzati hatósági ügyek is, ezek a jegyző hatáskörébe tartoznak. A második nagy feladatcsoport az önkormányzati vonal: a vagyonnal való gazdálkodás, a közszolgáltatások ellátása és fejlesztése. A harmadik pedig egy titkársági, adminisztratív modul: a döntéshozók, a képviselő-testület, a polgármester, a bizottságok adminisztrációban való támogatása.

Fotó: Baba István

A polgármesteri hivatalban, a betöltetlen státuszokat figyelmen kívül hagyva, kilencvenen dolgoznak, ebből öt fő Németkéren.

Szervezeti változások

Idén több szervezeti módosítás is történt: egyrészt a közös hivatal felállása, másrészt a prioritások átrendeződése miatt. A németkéri önkormányzat plusz feladatot jelent, de Németkéreknek előnyös a szakmai segítség. A korábbi jegyzői titkárság és a polgármesteri titkárság összevonásával létrejött a szervezési osztály. A humán osztály megszűnt, a hatósági feladatai a hatósági osztályhoz, az intézményfenntartási feladatai a vagyongazdálkodási osztályhoz kerültek. Az újonnan, ismét létrejött vagyongazdálkodási osztálynak a műszaki osztály is adott át feladatot, a közterületeket, valamint hozzá tartozik az önkormányzati

cégek tulajdonosi felügyelete, a költségvetési szervek szakmai irányítása.

Egyensúlyi rendszer

Az önkormányzati irányításban bonyolult, kényes egyensúly érvényesül: a szervezeti változásokat a jegyző javaslatára a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé. – A jegyző a polgármesteri hivatal olyan operatív vezetője, aki a napi munkaszervezést koordinálja, de a stratégiai irányt a képviselő-testület, illetve a polgármester határozza meg. A stratégiai irányítás része, hogy milyen irányvonalat szeretne képviselni a képviselő-testület, és ahhoz építi a hivatali struktúrát – mondta a jegyző. Tömören a folyamat így néz ki: a jegyző szakmai javaslatot tesz, a polgármester előterjeszt, a képviselő-testület dönt. A jegyző a folyamat során végig örködik a törvényesség felett.

Szervezetirányítás

– A jegyző feladata a hivatal vezetése, a képviselő-testület és a polgármester által mutatott iránynak megfelelően. A hajón a polgármester a kapitány, aki mutatja az irányt, a jegyző pedig a másodtiszt, lekiabálja a gépházba, hogyan kerüljön irányba a hajó – érzékeltette hasonlattal munkáját a jegyző.

És hogy ki dolgozzon a gépházban, akarom mondani a polgármesteri hivatalban: a jegyző választásában, valamint a köztisztviselők és a munkavállalók felett egyes munkáltatói jogkörök gyakorlásában a polgármesternek egyetértési joga van.

A hivatalban dolgozó köztisztviselők és munkavállalók hat osztályon és két csoportban dolgoznak. Munkájukat osztályonként mutatjuk be a sorozat további részeiben.

[jé]

Paksi Hírnök

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.
Főszerkesztő: Dallosné Feth Szilvia
Megjelenik kéthetente, 4550 példányban
Következő megjelenés: 2025. október 22.

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.,
email: paksihironok@gmail.com, telefon: 75/830-380
Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem
ISSN 0865-560X

Paksi honvédekre is emlékeztek október 6-án

– Arad vértanúira emlékezünk, a szabadságért életüket áldozó tábornokokra és katonákra. De ezen a napon Paks városa mostantól nemcsak Aradra, hanem a saját hőseire is emlékezik. Azokra, akik itt éltek közöttünk, akik ugyanazért az eszméért tettek esküt, ugyanazért a hazáért fogtak fegyvert, mint ők – mondta beszédében Barnabás István alpolgármester (PDF) az aradi vértanúk emléknapján megtartott városi megemlékezésen a Kálvária temetőben, hozzátéve, hogy ezentúl minden évben másik helyi temetőben lesz a megemlékezés. Ebben az esztendőben báró Rudnyánszky István és Huszár Adolf, egykori 1848-as honvédek sírjánál hangzottak el emlékező szavak, és helyezték el a tisztelet és hála virágait.

– Rudnyánszky István Paks szülőtte volt. Itt nevelkedett,

és családja nemzedékek óta a város és környéke főnemesi közé tartozott. Édesapja, Rudnyánszky Mihály és édesanyja, Jeszenszky Teréz is itt éltek. Húga, Rudnyánszky Teréz pedig az egyik legmagasabb női kitüntetését viselte: a csillagkeresztet hölgy címet. Ez a rang a főnemesi hölgyek vallásos hűségét, jótékonyágát és példamutatását ismerte el. Rudnyánszkyék nemcsak származásukkal, hanem tetteikkel is részei lettek Paks múltjának. Bár István a szabadságharc után halt meg, honvédi múltja és családi öröksége miatt neve ma is a város történetének része – mondta az alpolgármester.

Barnabás István krpeláni Huszár Adolf sírjánál elmondta, hogy a neve nem szerepel a történelemkönyvekben, tudjuk azonban, hogy a szabadságharc katonája-

Fotó: Babai István

ként hűséget fogadott a magyar alkotmánynak. A harcok után is vállalta a következményeket, és emberi tartással viselte a forradalom leverése utáni éveket. Hosszú köztisztviselői pályát töltött be Pakson és Dunakömlődön, végül utóbbi jegyzőjeként vonult nyugdíjba. Élete példázta, hogy

a haza szolgálata nem ér véget a fegyver letételével, folytatódhat a hivatásban, a falugyűlésen, a közösség mindennapjaiban. Paks városában élt családjával, feleséggel, Lőrinczy Róza és lányuk, Huszár Róza mindketten itt nyugszanak – összegzett.

Kohl Gy.

Együttműködés az oktatás és kultúra terén

Kéttagú delegáció képviselte Paksot a kárpátaljai magyar líceumhálózat viski tanévnitóján. Barnabás István alpolgármester (PDF) és Mezősi Árpád nemzetközi kapcsolatokért felelős tanácsnok (PDF) személyében hat év kihagyás után utazott hivatalos küldöttség a kárpátaljai testvérvárosba.

A 2023-ban indult Kárpátaljai Magyar Líceum hálózatának célja, hogy Kárpátalja-szerre magyar anyanyelvi oktatást biztosítson középiskolás diákoknak. – Eddig Beregszászban, Nagydobronyban, Nagyszőlősen, Kisgejőcön, Tiszapéterfalván működött magyar líceumi oktatás, most két új település csatlakozott, Visk és Tiszaújlak. A központi líceumi tanévnitő ünnepséget Visken, a református templomban tartották. A templom tele

Fotó: magánarchívum

volt diákokkal, pedig viszonylag kevés most a magyar gyermek, ugyanis a háborús helyzet miatt nagyon sokan külföldön vannak, és online tanulnak – tájékoztatt Mezősi Árpád nemzetközi kapcsolatokért felelős tanácsnok, aki Barnabás István alpolgármesterrel képviselte Paksot a rendezvé-

nyen. Mezősi Árpád szerint fontos a magyar lakta vidékeken a magyar nyelvű oktatás, igény van rá. A magyar líceumi hálózat illeszkedik az ukrán oktatási rendszerhez, érettségit és szakmát is ad a diákoknak. A küldöttség tagjai a tanévnitő mellett egyeztettek a viski városvezetéssel a

testvérvárosi kapcsolatokról, jártak a viski magyar óvodában, fát ültettek és tisztelegtek a háborúban elesett hősök emlékművénél. – Megállapodtunk arról, hogy figyeljük azokat az európai uniós pályázatokat, melyeken az önkormányzatok közötti együttműködések megvalósítására és a testvérvárosi kapcsolatok finanszírozására lehet támogatást kapni – mondta a TelePaks közéleti magazinjában Barnabás István. Arról is beszéltek a városvezetők, hogy a testvérvárosi kapcsolatok részeként október 13-án a Regélő mesemondó versenyre várják a partnertelepülések diákjait, és hogy Kézdivásárhelyről a diákcseré keretében negyvenöt gyermek érkezik Paksra október 10-én. A magazin visszánézhető a TelePaks YouTube-csatornáján és a telepaks.hu oldalon.

-dsz-

Egynapos sebészet – újraindítás folyamatban

A tervezetéssel elkezdődik az egynapos sebészet újraindításának folyamata. Ezt Barnabás István alpolgármester (PDF) jelentette be a Paksi Gyógyászati Központban tartott sajtónyilvános szerződéskötésen.

Jelenleg a gasztroenterológiai szakrendeléshez tartoznak azok a helyiségek, amelyekben megszüntetése (2023. április) előtt az egynapos sebészet működött a Paksi Gyógyászati Központban. Az egynapos sebészet újraindításának folyamata szeptember 24-én megkezdődött a kiviteli tervek elkészítéséről szóló szerződés megkötésével. A sajtónyilvános eseményen Barnabás István alpolgármester, Klenk Csaba, a tervezést végző Kern és Klenk Építészeti Bt. ügyvezetője, valamint Tóth-Szivós Etelka, a gyógyászati központ főigazgatója vettek részt. Barnabás István elmondta, hogy a városvezetés elkötelezett az ellátás újraindítása iránt. Feltett szándékuk, hogy amennyiben váratlan anyagi akadályok nem gátolják meg, minél hamarabb újraindítják az egynapos sebészetet. A gyógyászati központ épülete és benne a 2006-tól működő egynapos sebészet kialakítása a Kern és Klenk Építészeti Bt. szellemi terméke, ezért választotta most is az önkormányzat ezt a céget. Klenk Csaba ügyvezető elmondta, hogy a szakellá-

Fotó: Molnár Gyula

tást megszüntették, nem pedig szüneteltették 2023-ban, a jogszabályi környezet pedig azóta megváltozott. Az épületrésznek új, szigorúbb követelményrendszernek kell megfelelnie, amely elsősorban a jelentősen megszigorított tűzvédelmi szabályok teljesítését jelenti. Ezen túlmenően a jelenlegi állapotot az eredeti, egynapos sebészetre vonatkozó terveknek megfelelően szükséges visszaalakítani, az orvostechnológiáig bezárólag, összegzett Klenk Csaba. Tóth-Szivós Etelka főigazgató az általa is remélt újraindítás utáni elképzelésekről beszélt a sajtótájéko-

záción, kiemelve, hogy a központi finanszírozási háttér is egyre inkább az egynapos sebészeti megoldásoknak kedvez. Megjegyezte, hogy szeretnék majd az intézményben az egynapos sebészet égisze alatt nőgyógyászati, érsebészeti, kisebb szemészeti beavatkozásokat is végezni. A kiviteli tervek elkészülésének határideje november 28-a. Ha minden körülmény adott, a paksi egynapos sebészet újraindítása a jövő év második felében várható. A tervezésre nettó 9,7 millió forintot fordít az önkormányzat.

Sólya Emma

Új orvosok a Paksi Gyógyászati Központban

Négy új szakorvos kezd meg munkáját a Paksi Gyógyászati Központban. A változást Heringes Anita polgármester (PDF) és Tóth-Szivós Etelka, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója jelentették be sajtótájékoztatón október 1-jén.

– Tóth-Szivós Etelka főigazgató hathatós munkájának köszönhetően négy új orvos kezdte vagy kezd meg munkáját a Paksi Gyógyászati Központban. A neurológiai szakrendelésen már szeptember óta dolgozik dr. Sesits Igor, a kardiológiai szakrendelésen október 1-től dr. Zsigmond Árpád várja a betegeket, míg dr. Shawfár Adel és dr. Tóth Gábor sebész-érsebész

Fotó: Molnár Gyula

a sebészeti szakrendelés csapatát erősítik – jelentette be sajtótájékoztatón Heringes Anita polgármester. Hozzátette, hogy sürgető volt erre a négy ellátási terü-

letre szakorvosokat találni, hogy minél több napon, minél több órában elláthassák a betegeket, csökkenteni tudják a várólistákat. Tóth-Szivós Etelka főigazga-

tó azt mondta, hogy a sebészet területén azért is tartják fontosnak az óraszámokat sebész-traumatológus, sebész-érsebész orvosokkal feltölteni, mert őket a tervezett egynapos sebészet égisze alatt szeretnék majd foglalkoztatni. A tájékoztatón az is elhangzott, hogy egy új szoftvernek köszönhetően január 1-jével megszűnik a dupla bejelentkezés a laboratóriumi vizsgálatokra, illetve egy platformon keresztül tudják majd a szakorvosok megkérni a vizsgálatokat, így a központ munkatársainak terhei is csökkennek. Hozzátette, azt is szeretnék megvalósítani, hogy a betegek behívása a laboratóriumban kijelzőn keresztül történjen.

-emma-

Ezeket a döntéseket hozták rendkívüli ülésen

Rendkívüli ülést tartott október 6-án Paks képviselő-testülete. A napirendi pontok között szerepelt a szociális és gyermekjóléti ellátásokról és a szociális és gyermekjóléti igazgatásról szóló rendelet módosítása. A rendszeres nevelési segélyben részesülő családok idén már augusztusban benyújthatták támogatás iránti igényüket, így már szeptemberben biztosított volt az érintettek számára az étkezési térítési díj fizetése. Mivel a rászorulóknak rendszerint ebből a segélyből fizetik a térítési díjat, ezt a gyakorlatot a továbbiakban is alkalmazni kívánja az önkormányzat. A rendszeres nevelési segély iránti kérelem benyújtásának lehetőségét érintő változás

Fotó: Kovács Mónika

mellett a nyugdíjasok karácsonyi támogatásán is módosítottak a rendeletben. Heringes Anita polgármester (PDF) javaslatára a vásárlási utalvány formájá-

ban nyújtott egyszeri támogatás összege az eddigi 10 ezer helyett 20 ezer forint lesz. (A kérelem már benyújtható: 21–23. oldal.) A továbbiakban meghozták a

képviselők a részvételi szakaszt lezáró döntést a „Paks, informatikai infrastruktúra üzemeltetése” tárgyú közbeszerzési eljárásban. Emellett a „Paks, Ürgemezei strand úszómedence felújítása III.” közbeszerzési eljárásában győztest hirdetett a grémium. Mivel az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a közbeszerzési döntések csak az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren történő kihirdetést követően kerülhetnek nyilvánosságra, ezért ezt a két döntést zárt ülésen hozta meg a képviselő-testület.

A rendkívüli ülést a TelePaks televízió élőben közvetítette, a felvétel a telepaks.net oldalon és a TelePaks YouTube-csatornán visszanezézhető. -se-

Elkészült a járdafelújítás

Fotó: TelePaks

Befejeződött a járdafelújítás a Kishegyi úton, az Újtemplom és a Kisfaludy utcák közötti 105 méter hosszú szakaszon. A régi járdát elbontották és helyére térkő került, valamint szegélyeket is építettek, a járda szélessége nem változott. A műszaki átadást szeptember 30-án tartották, ahol Mezősi Árpád, a négyes számú választókerület önkormányzati képviselője (PDF) elmondta, hogy a határidőnél jóval előbb és kifogástalan minőségben végezte

el a munkát a kivitelező. Korábban, a szeptember 1-jén megtartott munkaterület-átadáson is elhangzott, a rossz állapotú járda rekonstrukciója balesetveszély miatt és városképi szempontból is indokolt volt. A munkaterület-átadás után megkezdte a munkát a pályázaton nyertes Krizolit Bt., a befejezés határideje október 31-e volt. A beruházásra közel bruttó nyolcmillió forintot fordított az önkormányzat.

-kgv-

Kiírták a pályázatokat

Idén is csatlakozott Paks Város Önkormányzata a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázathoz, amelynek célja a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer egy többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a vármegyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. Az ösztöndíjpályázattal kapcsolatos adatbázis-kezelői, koordinációs, valamint a települési és a vármegyei ösztöndíjjal kapcsolatos pénzügyi feladatokat a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő (NKTK) végzi, míg az elbírálási feladatokat az ösztöndíjpályázathoz csatlakozó települési és vármegyei önkormányzatok látják el. A pályázat beadásához a Bursa Hungarica Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rend-

szerben (EPER-Bursa rendszer) kell regisztrálni. Azoknak a pályázóknak, akik a korábbi pályázati években már regisztráltak, nem kell újra megtenniük, a meglévő felhasználónevük és jelszavuk birtokában beléphetnek a rendszerbe. Amennyiben elfelejtették a jelszavukat, az Elfelejtett jelszó funkcióval újat kérhetnek. A személyes és a pályázati adatok ellenőrzését, rögzítését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva az önkormányzathoz kell benyújtani. A pályázat csak a kiírásban meghatározott mellékletekkel együtt érvényes. A pályázat rögzítésének és az önkormányzathoz történő benyújtásának határideje 2025. november 4. A részletes pályázati kiírások, a bírálati szabályzat és az igényléshez szükséges pályázati adatlapok a paks.hu oldalon megtalálhatók. Tovább információt Kiss Lászlónétól lehet kérni a Paksi Közös Önkormányzati Hivatalban a 75/500-500-as telefonszámon. -gy-

Nyereményjátékot hirdetett a Paksi Közlekedési Kft.

A Paksi Közlekedési Kft. az elmúlt közel egy évben jelentős lépéseket tett a költséghatékonyság javításában, mintegy 150 millió forinttal csökkentette a működési költségeit, mégis stabil üzleti évet zárt, tájékoztatott Barnabás István alpolgármester (PDF) október 1-jén, sajtótájékoztatón. Értékelése szerint a cég vezetése az elmúlt évben racionalizálta a menetrendet, átláthatóbbá tette a működést és sikeresen lezárta a Protheus Holding végelszámolását. A Paksi Közlekedési Kft. kidolgozott egy középtávú fejlesztési tervet, amely gyakorlatilag a város közösségi közlekedési stratégiájaként szolgál. A tervek között szerepel a vonalhálózat fejlesztése, az üzemeltetés hatékonyságának növelése, az energiafelhasználás csökkentése, valamint egy saját energiaforrás és energiatároló rendszer kialakítása is, emelte ki az alpolgármester. Csapó Sándor, a Paksi Közlekedési Kft. ügyvezető igazgatója arról tájékoztatott, hogy a cégvezetés a TelePakssal kisfilmeket készítettett, amelyekkel kampányt indított a közösségi közlekedés népszerűsítésére, és továbbra is cél az utaslétszám növelése. A társaság Facebook-oldalán keresztül aktívabb kapcsolatot tervez kiépíteni az utasokkal, hogy időben értesülhessenek

nek a menetrendváltozásokról és a forgalmat érintő aktuális hírekről, mondta. Ennek részeként a társaság az október 1. és november 30. közötti időszakra nyereményjátékot hirdetett összesen 100 ezer forint értékű díjazással azok között, akik követik a társaság oldalát. A felajánlott nyeremények között van egy 2026-ra érvényes teljes árú éves bérlet (54 ezer

forint értékben), három 2026 januárjára érvényes havi bérlet (egyenként 4.500 forint értékben), három teljes árú belépőjegy a Paksi FC hazai mérkőzésére, valamint három ajándécsomag, amelyek egy-egy kerékpáros kulacsot és törölközőt tartalmaznak. További információk a paksbusz.hu oldalon és a cég Facebook-oldalán olvashatók. -ra-

Különleges régészeti lelet a kulturális központ tetején

Egy római kori fibula került elő nemrégiben a Csengey Dénes Kulturális Központ tetején az évekkel ezelőtt szétterített kavics közül. Nemcsak megtalálásának helye miatt különleges ez a viseleti tárgy, hanem azért is, mert szinte teljes épségben maradt fenn.

A kulturális központban végzendő belső munkák miatt szükség volt külső terepszemlére is, aminek részeként felmentek a tetőre. Akkor tűnt fel egy furcsa kis tárgy a kavicsok között Fillér Gergőnek, a polgármesteri hivatal műszaki osztálya főmérnökének. Magával vitte, majd később, egy internetes képkérés után már hívta is dr. Fazekas Ferenc múzeumigazgatót. Beigazolódtott, hogy egy szinte teljesen épen maradt, római kori, úgynevezett hagymafejes fibulát (ruhakapcsoló tűt) talált. Ezt a típusú fibulát tisztviselők és katonák használták ruházatukhoz, köpenyük összefogására a jobb vállon. Hogy hogyan kerülhetett a modern épület tetőzetére a mint-

egy 1600 éves régészeti lelet? A válasz meglepő. 2019-ben a tetőszigeteléshez használt dunai kavicsal utazhatott Paksra. Dr. Fazekas Ferenc elmondta, hogy a tárgy a Krisztus utáni negyedik századból származik. – Azért is nagyon különleges, mert az, hogy épen került elő egy ilyen tárgy, nagyon ritka, és azért is,

mert a folyóvízi erózió ellenére is jó állapotban maradt meg, tisztán kivehető a finom, aprólékos díszítés a felületén. Egy különleges helyről származó és egy különleges történettel rendelkező darabbal gyarapodott a múzeum gyűjteménye – összegzett. Az időn és tereken át a kulturális központ tetején „megpihent” fibula olyan jó állapotban van, hogy restaurálás szempontjából nem igényel sok tennivalót. Készül viszont róla egy 3D modell, ami által részleteiben is lehet vizsgálni a tárgyat, illetve részletgazdagsága még látványosabban bemutatható a nagyközönség számára. A tervek szerint az új Paks nagymonográfia programhoz kapcsolódóan rendezendő *Új szerzemények* (munkacímű) időszakos kiállításon szeretnék majd a közönség elé tárni a „kis túlélőt”. A múzeum ígérete szerint készítenek majd róla egy másolatot a Csengey Dénes Kulturális Központnak, hogy az ott dolgozók is mindennap emlékezzenek erre a nem mindennapi leletre és történetére.

-gyöngy-

Kiss Jánosné: A hosszú élet titka a hitben keresendő

Kiss Jánosné született Éberling Juliannát köszöntötte kilencvenedik születésnapja alkalmából Nagy Balázs önkormányzati képviselő (PDF) a város nevében. Juci néni Pakson született 1935. október 7-én. A Kosár utcában nőtt fel, öccse, Éberling József most is ott lakik. A katolikus lányiskolába járt négy évig, majd polgári iskolába szeretett volna jelentkezni, de a háború után már a nyolc osztályos rendszerben fejezte be az általános iskolát. 1950-ben kezdett dolgozni a konzervgyárban. Abban az időben ismerte meg Kiss Jánost, akivel 1954-ben kötöttek házasságot. Biritón kaptak szolgálati lakást, később visszaköltöztek Paksra. Juci néni időköz-

Fotó: TelePaks

ben téveszt-tag lett, dolgozott az Aranykalász TSZ-ben, majd a ma Deák Ferenc (akkori Lenin) utcában a Paksi Járási Tanács Hivatalában lett hivatalsegéd.

Az 1980-as években a Dózsa György út 23. alatt takarítóként dolgozott, ahol az állampárt, a Hazafias Népfront és a Vörös-kereszt székháza volt. 1983-ban

hívták dolgozni az atomerőmű-be, de nem tudott váltani, mert akkor már beteg édesanyjukat ápolta. 1989-ben vonult nyugállományba. Párjával két gyermekük született, Julianna és János. Fiukat korán, 2006-ban elvesztették. A lányuknál van egy unoka. Juci néni férje 2018-ban hunyt el. Ő pedig egészségi állapota miatt a családi házból egy kis lakásba költözött. Sokat járt templomba és lelkes búcsújáró volt, sok helyre kirándult Máriagyúdtól Medjugorjén át Csíksomlyóig. A hosszú élet titka szerint a hitben keresendő. A család kettős születésnapot ünnepel: lánya, Julianna a hetvenedik életévét tölti be.

Kohl Gy.

Tánc, séta és jogi tanácsadás az Alzheimer világnapon

Az Alzheimer világnapját minden évben szeptember 21-én tartják azért, hogy elősegítsék a demencia és az Alzheimer-kór jobb megértését, valamint a társadalmi elfogadás erősítését. Ehhez kapcsolódva szeptember 23-án több programot tartottak Pakson. A Veled is Törődünk Egyesület Paks által szervezett Alzheimer Café Paks rendezvénysorozat egyik eleme a *Táncolj Önmagadért!* szeniorörömtánc-csoport felépése volt a Paksi Életfa Idősek Otthonának udvarán. A szenior örömtánc fizikai és szellemi szinten is jótékony hatással van az idős korosztályra. A mozdulatok segítenek az agy stimulálásában, ami kutatások szerint késleltetheti a demencia, köztük az Alzheimer-kór kialakulását. Benedeczky Kónya Györgyi, okleveles örömtánc-oktató elmondta: a táncban nincsenek megterhelő elemek, viszont célzottan mozgatják meg a két agyféltekét, fejlesztik a koordinációt és az emlékezetet. A csoporthoz nemcsak paksiak, hanem környező települések lakói is csatlakoztak. A résztvevők figyelemfelkeltő sétával, lila zászlók és lufik kíséretében vonultak végig a városon, kifejezve a demenciával élők iránti szolidaritást és támogatást. Az Alzheimer Café Paks eseményén dr. Fehér Hajnalka, az Országos

Fotó: TelePaks

Jogvédelmi Központ intézményvezetője tartott előadást a demenciával élők és hozzátartozóik jogairól a városházán. Többek között az önrendelkezési és a megfelelő tájékoztatáshoz való jogról, valamint az egészségügyi ellátás során felmerülő gyakorlati problémákról esett szó. – A demencia nem válogat. Előbb-utóbb szinte minden családot érinthet – mondta Kávási Brigitta, a Veled is Törődünk Egyesület

Paks elnöke. Éppen ezért az edukáció és a nyílt párbeszéd kulcsfontosságú a betegség körüli megőrzés oldásához. A szeptember 23-i események ismét bebizonyították, hogy a közösségi összefogás, az érintettek iránti empátia és a tudatos odafigyelés képes formálni a társadalmi szemléletet – méltó módon képviselve ezzel az Alzheimer világnap üzenetét.

-ra-

BRÜSSZEL BÁBJAI ADÓT AKARNAK EMELNI.

Ursula
VON DER
LEYEN

Készült Magyarország Kormányának megbízásából.

TILTAKOZZUNK
AZ ADÓEMELÉS
ELLEN!

NEMZETI KONZULTÁCIÓ

Fél évszázada tették le az atomerőmű alapkövét

Megbízható, kiszámítható, a világ legjobbjai között tartják számon. Mostanáig 580 terawattóra áramot termelt, amellyel hat-száz éven keresztül kiszolgálna egymillió háztartást. A számok mögött generációk elkötelezett, szorgalmas, alázatos munkája áll. A Paksi Atomerőmű kollektívája fél évszázados jubileumot ünnepel: 50 éve tették le a létesítmény alapkövét.

– Szenzációs dolog volt az a csikócsapatnak nevezett társaság, akik az ország különböző részeiről eljöttek Paksra, megalapították a magyar atomipart és felépítették a lakótelepet. Ők taposták ki az utat, de minden utánuk lévő generáció megtette a magáét – fogalmazott dr. Kovács Antal kommunikációs igazgató a paksi atomerőmű alapköveté-lének 50. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség házigazdjaként. Mint kiemelte, minden akadályt – európai uniós csatlakozást, Fukushima utáni stressztesztet – a legjobbak között teljesített az atomerőmű. Folyamatos innovációval megnövelték a teljesítményt, a biztonságot, az eredetileg 30 évre tervezett üzemidőt. S most újabb húsz évre terveznek. – Ezekből a pillanatokból, mint amilyen a mai, erőt lehet meríteni, mert ha valaki végignézi, mi mindent tettünk az elmúlt 50 évben azért, hogy most egy ilyen jó állapotban lévő, nemzetközi összehasonlításban is jól szereplő atomerőmű legyen a miénk, ez erőt adhat arra, hogy a következő kihívásokat is sikerrel vegyük – mutatott rá. – Húsz éve dolgozom az atomerőműben. Látom azt az alázatot, szorgalmat, hozzáállást és azt a folyamatos fejlesztést, ami a kollégák kultúrájából adódik. Azt gondolom, hogy ez egy nagyon nagy érték – hangsúlyozta Kovács Antal. Együtt emlékezett az atomerőmű ez alkalomra összesereglett háromezer munkatársával a tulajdonos MVM Csoport, illetve

több társintézmény képviselője, vezetője, valamint Áder János és Lantos Csaba is.

Áder János volt köztársasági elnök, a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány kuratóriumi elnöke azt mondta, a megújuló mellett szükség van zsinóráramra, ami leginkább atomenergiával állítható elő, amit már az Európai Unió is zöldenergiaként ismer el. – Amikor atomenergiáról beszélünk, akkor első a biztonság, második a biztonság, harmadik a biztonság. A paksi atomerőmű a világ egyik legbiztonságosabban működő atomerőműve. És ezt nem ők maguk mondják, hanem a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség. Amikor fejlesztésben gondolkodunk, az elmúlt 50 évben felhalmozódott tudásra bátran építünk – szögezte le.

– Magyarország számára elsődleges az ellátásbiztonság, amelynek egyik pillére – a megújuló energia mellett – az 50 éves paksi atomerőmű. Az elmúlt időszak kihívásai – elég csak a tavaszi, spanyolországi áramszünetre gondolni – ráirányították a figyelmet a stabil energiatermelés fontosságára. Az atomerőműnek ebben nélkülözhetetlen

szerepe van, a további üzemidő-hosszabbítással pedig azon dolgozunk, hogy ez még legalább 30 évig így maradjon – fogalmazott Lantos Csaba energiaügyi miniszter. Mátrai Károly, az MVM Csoport vezérigazgatója azt hangsúlyozta, hogy a cégcsoport kulcsszerepet játszik hazánk energiaellátásában. A paksi atomerőmű a legnagyobb, szén-dioxid-kibocsátástól mentes villamosenergia-termelő egység, amely biztonsági és termelési mutatóival is nemzetközi jó példaként szolgál, az elmúlt 50 év folyamatos fejlődése révén a világ legjobbjai közé tartozik. Mint elhangzott, a paksi atomerőmű az újabb üzemidő-hosszabbítással és a két új blokk 2400 megawatt teljesítményével kibővülve éveken keresztül biztosítani fogja a hazai áramfelhasználás több mint a felét. – A paksi atomerőmű mindig a legjobbak között volt, amit a nemzetközi szervezetek, a WANO, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség is visszaigazoltak és visszaigazolnak. Az atomerőmű környezeti kibocsátása alacsony, készülnünk kell azonban a jövőre. A Dunába visszaérkező víz hűtésére kidolgozott megoldás ezt a minimális hatást is tovább csökkenti, így a meghosszabbított üzemidőben is megbízhatóan, biztonságosan, olcsón és környezetbarát módon szavatolhatja Magyarország villamosenergia-biztonságát az atomerőmű – mondta dr. Horváth Péter János, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója. – Ígérem mind a 4100 kollégám nevében, hogy mindent megteszünk azért, hogy az elmúlt 50 év sikereire alapozva a következő több mint 30 évet is sikeresen teljesítsük – fogalmazott. Hozzátette: meggyőződése, hogy sikerrel fejezik be a TÜH-projektet (további üzemidő-hosszabbítás) és meg fog épülni Paks II. is, és akkor az évszázad végéig lesz nukleáris termelés Pakson.

Dallos Szilvia

Fotók: Bodajki Ákos (fent), Kovács Mónika (lent)

TLK 30: őszinte párbeszéd, valódi tájékoztatás

Idén ünnepli fennállásának harmincadik évfordulóját az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Tájékoztató és Látogatóközpontja. Az intézmény az elmúlt három évtized során hídát teremtett az atomenergia világa és a társadalom között.

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Tájékoztató és Látogatóközpontjának létrehozásakor a cél egyértelmű volt: őszinte párbeszédet kezdeményezni és valódi tájékoztatást nyújtani a nukleáris energia működéséről, jelentőségéről és biztonságáról. Az azóta eltelt harminc évben közel 800 ezer látogatónak segített megismerni, megérteni, elfogadni ezt a sokak számára ismeretlen technológiát. Ez idő alatt a látogatóközpont nemcsak tartalmában, hanem működésében is folyamatosan megújult, alkalmazkodva a technikai fejlődéshez és a társadalmi elvárásokhoz.

Dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója elmondta, hogy a látogatóközpontban testközelből tapasztalhatja meg mindenki,

Fotó: TelePaks

miről szól az atomenergia. A legtöbben úgy távoznak, hogy nemcsak válaszokat kapnak, hanem meg is változik az atomenergiával kapcsolatos szemléletük, emelte ki a kommunikációs igazgató. A látogatóközpont sikerének kulcsa a tudatosság és a hitelesség, melyeket az alapító, Kovács Balázs már a kezdetekben lefektetett. Ezekre építhettek azok is, akik ma továbbviszik ezt a munkát egy olyan időszakban, amikor a társadalmi bizalom értéke talán fontosabb, mint valaha, tette hozzá. A kommunikációs tevékenység szerepe azóta sem csök-

kent. Sőt az egyre zajosabb információk környezetben kiemelt jelentőségűvé vált a személyes élményeken alapuló ismeretátadás. A kommunikáció és edukáció folytatása nélkül a társadalmi támogatottság idővel csökkenhet. Ezért is fontos, hogy a látogatóközpont képes legyen megszólítani minden korosztályt, hangsúlyozta dr. Kovács Antal.

A Tájékoztató és Látogatóközpontban ma három különböző programcsomag közül választhatnak a látogatók érdeklődéstől és életkortól függően. Tóth Zoltán Róbert, a központ csoportve-

zetője elmondta, hogy a legnépszerűbb program az, amelynek során a résztvevők beléphetnek az atomerőmű üzemi területére is, ahol testközelből láthatnak reaktorfedeleket vagy akár működő turbinát. A legfiatalabbakat – 14 év alatt – a központ kiállítása várja, míg a harmadik, komplex program a karbantartó gyakorlóközponttal egészül ki, de ez jelenleg csak szerződéses alapon, korlátozott körben érhető el. A csoportvezető kiemelte, hogy a látogatóközpont népszerűsége az elmúlt években sem csökkent. Egyre többen kíváncsiak arra, hogyan működik Magyarország egyetlen atomerőműve. Évente 25–30 ezer érdeklődőt fogadnak a fiatal diákoktól egészen a nyugdíjas korosztályig. A látogatóközpont jövőbeli tervei között kiemelt szerepet kap a fiatalok megszólítása, különösen interaktív, élményszerű programokon keresztül. A cél, hogy a látogatás ne csupán informatív, hanem inspiráló és maradandó élmény is legyen, hiszen így lehet valódi tudást átadni a jövő generációinak.

Ruff Anita

Idén is jól teljesítettek a fegyveres biztonsági őrök

Első helyen végeztek az összesített pontversenyben az Atomix Kft. rendészeti üzletágának munkatársai a fegyveres biztonsági őrök Szászváron megrendezett országos versenyén. A megmérettetés 27 csapat több mint 100 versenyzőjének részvételével zajlott.

Az Atomix Kft. rendészeti üzletágának társszervezésében másodszor adott otthont Szászvár a fegyveres biztonsági őrök országos versenyének. A paksi atomerőművet védő alakulat ezúttal is remekül teljesített. Járai

Antal őrseparancsnok-helyettes az eredményeket értékelve elmondta, hogy idén már az ötödik összesített győzelmüket gyűjtötték be a kollégák. Ráadás, hogy két éve részt vesznek a szervezésben is, mellettük a MÁV fegyveres biztonsági őrsege, az RHK Kft., az ORFK és a Mátrai Hőerőmű is bekapcsolódott a lebonyolításba. A feladatokat most is úgy állították össze, hogy a gyakorlati feladatok mellett az elméleti rész is hangsúlyos legyen. Az Atomix Kft. fegyveres biztonsági őrei szerint mindegyik gyakorlat másfajta igénybevételt jelent, így jelen-

Forrás: Atomix Kft.

tősen hozzájárul a folyamatos fejlődéshez. Az Atomix Kft. összesített pontversenyben elért első

helyezése bizonyítja, hogy a paksi atomerőmű biztonsága jó kezében van.

-lk-

Tapasztalatcsere az atomerőművek konfigurációkezeléséről

A nukleáris iparban a konfigurációkezelés legfontosabb alapelve, hogy egy atomerőmű életciklusának minden pillanatában tisztában kell lenni azzal, hogy milyen műszaki jellemzőkkel rendelkező komponensek működnek a létesítményben, ami kulcsfontosságú a biztonság és a megbízhatóság fenntartásához. Ez komoly műszaki dokumentáció és műszaki adatbázis kezelési tevékenységet jelent. Mint sok más szakterületen, a konfigurációkezelésben is nemzetközi tudásmegosztás zajlik, amelyben élen jár a Paks II. Zrt.

Egy atomerőműnek jelentős mennyiségű műszaki dokumentációja van. A konfigurációkezelés célja az ezekben lévő több millió műszaki adat pontos nyilvántartása, illetve annak biztosítása, hogy azokat mindig a valós állapotnak megfelelően lehessen megjeleníteni. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő változáskezelés, amely egy épülő atomerőmű esetében is kulcsfontosságú, hiszen mind a tervezési, mind a kivitelezési fázisban számos műszaki változás merülhet fel.

A Paks II. beruházás mint az Európai Unió legelőrehaladottabb nukleáris projektje ezen a téren is jó példával szolgál az iparágban, hiszen nemcsak alapító tagja az európai atomerőművek konfigurációkezelési csoportjának, de a közösség idei találkozójának házigazdája is volt egyben.

A csoport alapításának ötlete még 2020 novemberében merült fel egy Atomerőmű Üzemeltetők Világszövetsége (WANO) által szervezett konfigurációkezelési workshopot követően. Az akkor elindult közös tudásmeg-

Fotók: Paks II. Zrt.

Kelemen Róbert előadása a konfigurációkezelés aktualitásairól az ECMBG találkozóján

osztás folyamánként több európai nukleáris ipari cég, így a cseh České Energetické Závody, a szlovák Slovenské Elektrárne, Magyarország részéről pedig az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. és a Paks II. Zrt. képviselőinek részvételével kezdődött meg a szakmai együttműködés a European Configuration Management Benchmarking Group (ECMBG) létrejöttével.

– Ez már az ötödik év, hogy találkozunk. A rendezvény jó alkalom arra, hogy fórumot biztosítson a konfigurációkezeléssel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok, tanulságok és jó gyakorlatok megosztásához – mondta Kelemen Róbert, a Paks II. Zrt. generáltervezési és műszaki dokumentációkezelési osztályvezetője, aki egyben az idei esemény főszervezője is volt.

– Tavaly csatlakozott a csoporthoz a lengyel Polskie Elektrocieńie Jądrowe vállalat, amely két új atomerőművet fog megvalósítani Lengyelországban, idén pe-

dig már holland kollégákat is köszönthettünk körünkben – tájékoztatót.

– A konfigurációkezelés terén hiánypótló ez a szerveződés, nem volt eddig hasonló, nagyon érdekesnek találok – fogalmazott Hans te Lintelo, a holland Elektriciteits-

Produktiemaatschappij Zuid-Nederland konfigurációkezelési osztályvezetője. A szakember kiemelte, hogy mind a Paks II., mind a lengyel projektek kapcsán hasznos tudással gazdagodtak a találkozó résztvevői. – Nagyon lelkes vagyok, hogy volt lehetőségünk új technológiákról beszélgetni és megtapasztalni, hogy a konfigurációkezelés már az alapoknál is nagyon jelentős súllyal bír egy atomerőmű esetében – összegezte tapasztalatait. A kétnapos, Gárdonyban tartott konferencia során a mesterséges intelligencia konfigurációkezelésben való alkalmazása is fókuszba került, de napirenden volt az as-built, azaz a megvalósult dokumentáció kezelése és a lézerszkennert alapú 3D modellezés egyaránt. – Azt mondhatom, és a visszajelzések is azt tükrözik, hogy a találkozó valódi szakmai értéket jelent a nukleáris konfigurációkezelés területén – értékelte a rendezvényt Kelemen Róbert.

(X)

Hans te Lintelo, a holland EPZ konfigurációkezelési osztályvezetője

Pakson tartotta éves találkozóját a nukleáris létesítmények közeli önkormányzatok európai szövetsége

A hazai nukleáris létesítmények tevékenységének, illetve társadalmi kapcsolódásainak egészen széles spektrumát mutatták be a Nukleáris Létesítmények Közeli Európai Önkormányzatok Szövetsége (GMF) paksi rendezvényén. A szervezet közgyűlést és szakmai napot tartott a magyar társulások aktív közreműködésével.

A Nukleáris Létesítmények Közeli Európai Önkormányzatok Szövetségének paksi programja a szervezet éves közgyűlésével kezdődött. A tagtársulások képviselői a szervezet munkatervéről és költségvetéséről döntöttek, majd újabb egy évre megerősítették pozíciójukban a vezetőség tagjait, illetve meghallgatták Gerben Dijksterhuis előadását. A GMF elnöke az atomerómű-leállítási környező településekre, lakosságra gyakorolt hatásait mutatta be, kiemelve a munkanélküliség növekedését, a települések anyagi lehetőségeinek csökkenését.

A továbbiakban szakmai előadások hangzottak el, illetve panelbeszélgetések zajlottak. Az atomenergia Európai Unióban betöltött szerepéről Jan Panek, az Európai Bizottság Atomenergia, Biztonság és ITER Igazgatóságának vezetője tartott online előadást. A magyar energiapolitikát Kocsis András, az Energiaügyi Minisztérium főosztályvezetője mutatta be. Megismerhették a résztvevők az Országos Atomenergia Hivatal, illetve a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. tevékenységét, hallhattak a Paks II. projekt aktualitásairól, a nukleáris kommunikáció kihívásairól.

Fotó: magánarchívum

A nyitónap délutánján panelbeszélgetéseket tartottak a radioaktív hulladékkezelés és nukleáris létesítmények leszerelése, valamint az érdekelt felek és a lakosság bevonásának bevált gyakorlatai az atomenergetikai szektorban témában. – Sikerként megnyernünk dr. Aszódi Attilát, a BME dékánját is, aki a magyar példát bemutatva a jövő generáció képzéséről adott tájékoztatást a panelbeszélgetésen. Illetve elnökünk, Herben Disterhaus Hollandiából hozott példát arra, hogy miként készül a lakosság arra, hogy Borsele településnél új atomerómű építését tervezik – emelte ki Dohóczki Csaba szervező, a GMF alelnöke.

A tanácskozást követő szakmai napon a küldöttség ellátogatott Bábaapátiba a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóba, illet-

ve az atomerómű Karbantartó Gyakorló Központjába és üzemi területére. – A mélységi tárolóba mentünk le a vendégekkel. Többen már ott izgatottan mondták, hogy még nem jártak ilyen létesítményben, tehát ezért is különleges élmény volt. Megnéztünk két tárolókamrát is, az egyik gyakorlatilag már megtelt, hamarosan lezárják. Illetve megtekintettük a második kamrát – szerintem az első csoportok egyikeként –, ahol a kompakt csomagolású radioaktív hulladékokat helyezik el – részletezte Dohóczki Csaba. A GMF alelnöke azt mondta, hogy a gyakorló központ is kuriózum, hiszen olyan berendezéseket láthattak a vendégek, amelyeket nem lehet üzem közben megtekinteni. – Különleges alkalom volt a GMF rendezvénye arra, hogy a tagtársulások, a külföldi dele-

gációk átfogóan ismerjék meg a nukleáris területen alkalmazott magyar gyakorlatot. Paks mint a GMF közgyűlés és szeminárium házigazdája kitűnően szerepelt. A kétnapos program után rengeteg pozitív visszajelzés érkezett a külföldi résztvevőktől, mind a szakmai programról, mind a panelbeszélgetésekről – összegezte Dohóczki Csaba.

A GMF alelnöke arra is kitért, hogy a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) egyre nagyobb figyelmet szentel a lakosság bevonására, a nukleáris ipar társadalmi beágyazódására. Részt vett a GMF szemináriumán Irena Chatzis, a NAÜ társadalmi kapcsolatok szakértője is, aki arról tájékoztatott, hogy idén decemberben, Bécsben kétnapos Global Partnership programot rendeznek, mert a szervezet szeretné szorosabbra fűzni a kapcsolatot a nukleáris létesítményeket befogadó térségek önkormányzataival, és szeretné hangsúlyosabban bevonni a döntéshozatalba őket.

A tanácskozások mellett szerepet kapott a kultúra is: a delegáció ellátogatott Kalocsára, majd a program zárásaként a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) egyik tagtelepülésére, Fekedre, ahol a helyi néptáncscsoport és zenekara előadását nézték meg a résztvevők.

-ph-

Meghívó az október 23-i ünnepi programokra

Helyszín: Városháza előtti tér

Időpont: 2025. október 23. 15 óra

Ünnepi beszédet mond Nagy Balázs alpolgármester

Közreműködnek a Paksi Vak Bottyán Gimnázium tanulói és

Szabó Dávid (gitár, ének)

Az emlékezés koszorúinak elhelyezése

Az ünnepi est programja

Helyszín: Csengey Dénes Kulturális Központ színházterem

Időpont: 2025. október 23. 17 óra

Ünnepi beszédet mond Heringes Anita polgármester

A Pro Urbe emlékérem és a Paks Díszpolgára kitüntetések átadása, és a Tehetséges Paksi Fiatalokért Alapítvány díjátadója.

Műsor: „A mélységből kiáltok.”

Közreműködnek a Dunaföldvári Ördögszekér Táncgyesület és a Magyar Táncművészeti Egyetem végzős néptáncszakos hallgatói. A műsorban elhangzó prózákat, verseket Bubik Réka Hajnalka egyetemi hallgató interpretálja. A zenei kíséret Hegedűs Máté, Mészáros János és Varjassy László előadásában hallható. Koreográfus: Appelshoffer János, Appelshofferné Rabóczki Anikó, Rémi Tünde.

Az esti rendezvényre regisztrálni kell október 17-ig
a pm.titkarsag@paks.hu emailcímen vagy
a 75/500-565-ös telefonszámon!

Idősgondozás

Az ország egész területéről, egyszeri nagyösszegű befizetés nélkül, bentlakással, 13 fős, paksi, családias, szépen parkosított környezetű otthonban, idős, ápolásra szoruló emberek gondozását vállaljuk. Teljes ellátást biztosítunk.

Bővebb felvilágosítás:
+36 20/569-56-51

Tájékoztatás ingatlanfejlesztésről – Kurcsatov utca 6.

Ezúton tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a Pakson, a Kurcsatov utca 6. szám alatt található ingatlan megújul. A közösségben terjedő téves információkkal ellentétben tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosokat, hogy nem a korábbi polgármester (Szabó Péter), hanem az ingatlan valódi tulajdonosa, a ProReal Invest Kft. végzi az épület teljes körű felújítását, kívül és belül egyaránt.

A megújult épületben 2026 elejétől két új üzlet nyitja meg kapuit:

- egy **Sinsay divatáru üzlet**, amely a fiatalok és a divatra fogékony vásárlók igényeit szolgálja ki,
- valamint egy **ital diszkont**, amely széles választékkal és alacsony árakkal várja majd a vásárlókat.

A beruházás célja, hogy új lendületet adjon a városrész kereskedelmi életének, és modern, vonzó környezetet biztosítson a helyi közösség számára. ProReal Invest Kft.

Jó napot, mi újság? Stadler Csaba

Sok kisfiú ábrándozik arról, hogy pilóta lesz, azonban ez nem sikerül mindenkinek. Stadler Csaba azok közé tartozik, akik megvalósították ezt az álmot. Ma már 150 személyes járatokkal repül Európában. Vágya, hogy egyszer majd ő is pilótajelölteket oktasson.

Stadler Csaba Pakson nőtt fel, az Energetikai Technikum és Kollégiumban informatikusként végzett 2020-ban, majd a Nyíregyházi Egyetemen szerzett repülőmérnöki diplomát az elmúlt évben. Ő az első pilóta a családban, édesanyja pedagógus, édesapja informatikus. – Hétéves koromban repültem először, amikor a szüleimmel Brüsszelbe utaztunk rokonlátogatásra. Akkor merült fel bennem, hogy ezzel szeretnék foglalkozni – idézte fel Csaba. A szülei azt gondolták, hogy majd kinövi ezt, ahogy az óvodáskori tűzoltó- és rendőrmániája is elmúlt. Akkor döbrentek rá, hogy komolyan gondolja, amikor még középiskolásként is a repülés foglalkoztatta. – A szüleim folyamatosan támogattak engem, amiért nagyon hálás va-

gyok, hiszen nem könnyítettem meg az életüket egy ilyen hivatás választásával. A repülőmérnöki szak felsőfokú pilótaképzéssel egyenértékű. Nagyon sok műszaki tantárgyunk volt, melyek mellett például repüléselméletet, meteorológiát, légi jogot és repülési navigációt is tanultunk. Tizenhárom repülési tantárgy összesen húszezer kérdése alapján adtunk számot a tudásunkról, majd a Közlekedési Hatóságnál angolul is vizsgázni kellett, mint ahogyan az összes európai kereskedelmi pilótának. A gyakorlati képzés a nyíregyházi repülőtéren zajlott. Az útvonalrepülések során lehetőségem volt eljutni többek között Poprádra, Kassára és Temesvárra. A sikeres légitársasági felvételi után idén tavasszal öt hetet Frankfurtban töltöttem, ott szereztem meg az utasszállító repülőgép vezetéséhez szükséges típusjogosítást – összszegtem.

A fiatal pilóta úgy gondolja, hogy ha valaki ezt a pályát választja, a legfontosabb a kitartás és az elkötelezettség.

– A közép-, de inkább felsőfokú angol nyelvtudás is feltétel, mert ez a repülés nyelve, a tananyagok nagy része angol nyelvű, a repülések során pedig angolul kell rádiózni – tette hozzá. Stadler Csaba arról is beszélt, hogy a vitorlázórepülést – ami neki sajnos kimaradt – akár már 14-15 éves korban el lehet kezdeni, nagyon hasznos alapokat ad. – Ha valaki nagygépes pilóta szeretne lenni, szerintem a legjobb utat középiskola után az egyetemi pilótaképzés jelenti, aminek elvégzése után az összes légitársasági repüléshez szükséges engedélyt meg fogja kapni – tette hozzá. Stadler Csaba jelenleg egy csehországi légitársaságnál dolgozik, prágai bázison van, ami azt jelenti, hogy az összes repülése onnan indul és oda is érkezik, így ott is kell laknia. Százötven férőhelyes repülőgépen elsőtiszt. A nyári és kora őszi időszak alatt főként dél-európai célállomásokra repül: görög szigetek, Törökország, Albánia, Olaszország. Ahogy mondja, ezek igazi telt házas „nyaralójáratok”. A jó idő után, novembertől leginkább nyugat-európai nagy-

városokra, mint Párizs, Brüsszel és Madrid helyeződik át a hangsúly. Csaba beosztása is tükrözi a pilótalét sajátosságait. – Van, amikor hajnali kettőkor kell kelnem, hogy kiérjek hetvenöt perccel járatindulás előtt a repülőtérré, máskor viszont hajnali háromkor érek haza a munkából. Ez sajnos a szakma velejárója, alkalmazkodni kell hozzá. A szabadidőmben próbálok minél többet mozogni, sportolni, mert kompenzálni kell a sok ülőmunkát, ami akár 10-12 órát is jelenthet egyhuzamban – mondta. S hogy milyen gyakran tud hazalátogatni? Mint elmondta, volt olyan időszak, amikor majdnem minden héten, de olyan is, amikor több mint egy hónapig nem. – Repülővel ötven perc alatt Budapestre lehetek, ami számomra nem túl hosszú utazás, főleg, hogy a Paks–Nyíregyháza közötti hét órányi tömegközlekedéssel volt időm megedződni az egyetemi éveim alatt – jegyezte meg Csaba, aki azt mondja, hogy mivel amióta az eszéért tudja, a repülés körül forog az élete, nem is tudja, mivel foglalkozna, ha nem pilóta lenne.

– A világ egyik legjobb dolga a repülés, sosem érzem azt, hogy „na, már megint dolgozni kell menni”, ennél többet pedig nem kívánhat az ember – húzta alá.

Csaba még néhány évig a tanulásra és a tapasztalatszerzésre helyezi a hangsúlyt, hiszen legalább 4-5 év és pár ezer repült óra kell a kapitányi képzés elkezdéséhez. Később pedig – példát véve pedagógus felmenőiről – szívesen oktatna repülést akár elméleti, akár gyakorlati formában.

Sólya Emma

AZ ELTŰNT VÁROSKÉP NYOMÁBAN

A paksi szegényház az Anna utcában, 2. rész

Erzsébet királyné udvarhölgyei körében
(Vasárnapi Újság, 1882.03.05.)

A 19. század végi Pakson az előjáróság anyagi támogatása és szociális kikötése részben biztosította a szegényházban a község öregszeinek és rászorultjainak szociális és egészségügyi ellátását. 1887-ben teljes ellátásban részesítettek 13 elaggott, munka- és keresetképtelen, vagyontalan paksi lakost. Ezenfelül időszakos ápolásra és ellátásra felvettek abban az évben 80, részben paksi, részben idegen személyt.¹ 1896-ban írták a Protestáns Egyházi és Iskolai lap 7. számában, hogy a híres református vallási nőegylet, a Lorántffy Zsuzsanna Egyesület éves közgyűlésén az elnöknő indítványára elhatározták, hogy a paksi szeretetházban egy árva gyermek neveltetési költségeit magukra vállalják. A két háború közötti időszakban az intézmény zavartalanul működött ugyan, de a háború előttinél már szerényebb és zsúfoltabb keretek között. Pákolitz István önéletrajzi próza-kötetében humorosan elmondta, hogy édesapja a katolikus templom harangozójaként kapott fizetését kőművessegédként is kiegészítette, s egy ilyen alkalommal a Szentháromság szobor felújítá-

sánál a segéd munkásuk a paksi szegényház egyik értelmi sérült lakója volt:

„És akkor megfogadták a Krómer körösztpapával culágernek a Császár Jóskát, aki agglegény, annak is hibás egy kicsit, ezért is lakik a szegényházban, nincs senkje, de culágernek jó, noha Rakács-istennek nevezte a Szentháromság-szobrot, azonban ezen senki se botrányozott meg, mert a Jóska nem tehet arról, hogy nincs ki a négy kereke, és hogy ilyen félnótás kelekótya, ettől még hordhatja a maltert a Szentháromság tatarozásánál.”²

A kisebb-nagyobb adományok is segítettek az intézmény folyamatos fenntartását: 1903-ban Goldstein Bernát paksi születésű bécsi nagykereskedő 50 koronát, az 1910-ben elhunyt Malatinszky Mária ötszáz koronát hagyományozott számukra. 1916-ban a Tolnavármegye és a Közérdek a paksi szegényházzal közölt színvonalas három verszakos költeményt. 1927-ben kisebb botrány volt abból, hogy az országgyűlési választásokon még a szegényház

és a zsidó aggház lakóit is leszavaztatták a kormánypárti jelölt győzelme érdekében. Az Anna utcában működő polgári leányiskola tanulói is rendszeresen adományokkal látták el a közeli szegényház lakóit, máskor karácsonyfát állítottak nekik. 1930 februárjában végigfutott az országos sajtóban a hír, miszerint Erzsébet királyné, Sisi egykori udvarhölgye a paksi szegényház lakója. A történet szerint hivatalos iratcsomag érkezett Tolna vármegye alispáni hivatalához. Szévald Oszkár alispánnal a kísérlévelben Becht Ödön paksi főszolgabíró közli, hogy krompachi Égerer Eugénia, aki ez idő szerint a paksi Anna utcai szegényház ápolója, azzal a kéréssel járul a vármegyéhez végrendeletszerű levelében, hogy nemesi családjának okiratait és köztük a „legmagasabb uralkodóházi kéziratot”, vagyis udvarhölgyi kinevezését, mint ritka kordokumentumot helyezték el Tolna vármegye levéltárában.

„Az iratok átvizsgálása alkalmával kiderült, hogy a paksi szegényház lakója ősnemes családból származik és Erzsébet királyné udvarhölgye volt. A valamikor gazdag Égerer Eugénia az utóbbi időben teljesen elszegényedett és most a szegényházba vétette föl magát, hogy meglegyen a mindennapi kenyere.”³

Érdekesség, hogy Erzsébet királyné utolsó udvarhölgye, Aichelburg Ida bárónő 1937-ben Pozsonyban ugyancsak egy szegényházban hunyt el.⁴ Érdemes megállni egy pillanatra Égerer Eugénia élete előtt, aki 1930-ban – a schönbrunni kastély és udvari környezet 1880–1890-es éveit

nek emlékeivel – a paksi szegényházban virrasztotta maradék életét. Amikor a királyné oldalán tündökölt, annak kíséretében ő is szegényházakat, ispotályokat látogatott, s maga sem gondolta volna, hogy egy ilyen helyen fejezi be életét:

„A fény és jólét messziről derengő emlékei most ott vonaglanak a paksi szegényház szerény szobájában, ahol nincs rangja, skálája a szegénységnek, csak gyógyíthatatlan szomorúsága. E szomorúságnak a másik élet felé nyúló utolsó gesztusa, amikor az egykori udvarhölgy megmaradt élete utolsó dokumentumait, nemesi oklevelét és udvarhölgyi kinevezését Tolnavármegye levéltárának ajánlja fel, hogy késői nemzedékek véletlen kíváncsiságának legyen mit tünődnie azon a koron, amely a derűs életszépsegek eleven valóságát a szegényházak küszöbére utalta.”⁵

A paksi szegényház a II. világháború után mint szociális otthon folytatta működését. Néhány év múlva azonban kizárólag csökkent munkaképességű és gyengeelméjű ápolottnak adott otthont. 1956 után ezt is végleg megszüntették, mert az épület a korszerű egészségügyi követelményeknek már nem felelt meg. 1962-ben a paksi szegényházat felszámolták, lakóit vidéki ellátóhelyekre, többek közt Gyönkre költöztették, az ottani Sulkowsky-kastélyban kialakított szociális otthonba.

dr. Hanol János

¹ Paksi Lapok, 1887. évi 3. szám

² Pákolitz István: Böggrésdiákok, 1980., 93–94. o.

³ A Reggel, 1930.02.24., 11. o.

⁴ Reggeli Újság, 1937.12.20., 8. o.

⁵ Pécsi Napló, 1930.02.23., 4. o.

PAKSON TALÁLTAK OTTHONRA

Húszévesen jött Paksra, hogy üzemeltesse az édesapja által épített borozót. Senkit nem ismert, s akadt olyan konkurens, aki egy-két hónapot sem jósolt neki. Laczi Erzsébet nemcsak otthonra, hanem sok jó emberre is talált Pakson. Vállalkozására pedig abszolút igaz a családi jelző, lánya is fia is jócskán kiveszi belőle a részét.

Extravagáns, mindig derűs és mindig optimista és rendkívül elfogadó. Jól érzi magát, aminek nagyjából egyszerű a receptje, jól akarja érezni magát. Harminc év alatt nem fáradt bele, nem unta meg a vendéglátást, ami kétségtelenül a vérében van. És nem törték meg a nehézségek sem, sőt! Úgy gondolja, szép élete van, amivel nagyon elégedett. Meggyőződése, hogy megerősítették őt is, gyerekeit is a kihívások – beleértve egy válást, egy rendkívül agresszív dagadt betegséget és a kezeléssel járó procedúrát. – Megértettem, hogy Isten nem napokra, hanem életre tervez – mondja.

Erzsike, aki Soltszentimrért nőtt fel, korán erő típus, 14 évesen már Németországba ment szakmai gyakorlatra, de gyarapította vendéglátás tapasztalatait Ausztriában, Olaszországban és egy éven át Svájcban. Mivel a konyhában ugyanúgy megállta a helyét, mint felszolgálóként, mindkét poszton foglalkoztatták. Akkoriban álmfizetésnek tűnő bér ígéretével marasztalták, de megfogadta édesapja tanácsát, aki azt mondta, „ne legyél senkinek a kapcája, rongya”, nem állt be alkalmazottnak. Kukoricakapálás közben fogalmazódott meg benne a gondolat, vállalkozó lesz, és átveszi Pakson a borozót, amit édesapja befektetési céllal épített. Az akkori bérlő egyetlen, de nagyon hasznos mondattal „indította útjára” az akkor húszéves lányt: a papírmunka legyen rendben.

A vállalkozásának ma már csak egyik pillére a vendéglátás, üzemeltetnek dohányboltot, és újabban – miután imád alkotni, felújítani – ingatlanfejlesztéssel is foglalkoznak. A többes szám indokolt, Erzsike vállalkozásában tevékenyen részt vállalnak ma már felnőtt gyerekei. Azt, hogy gyorsan felnőtté váltak, megtanultak dönteni és döntéseik következményeit viselni, egyrészt nevelési módszerei, másrészt a kényszer szülte. Ugyanakkor hagyta el őket gyermekei olasz édesapja, és tudta meg, hogy rosszindulatú daganat van a szervezetében.

Fotó: magánarchívum

Hangzott el olyan mondat akkoriban, hogy fél, de legfeljebb két éve van hátra. Ez azonban szerencsére nem bizonyult igaznak. Ezzel együtt nagyon nehéz időszakot éltek át. Fia, Romeo Di Profio akkoriban Pécsre járt középiskolába, így három évvel fiatalabb húga a néha napokig, máskor hetekig tartó kezelések idejére egyedül maradt. – Szinte ismeretlen emberek segítettek, gondoskodtak róla – idézi fel Erzsike. Hozzáteszi, csodálatos embereket ismert meg Pakson, miattuk imádja a várost és érzi magát otthon. Egyébként is úgy gondolja, nem a tárgyak, hanem az emberi kapcsolatok a meghatározók. Gyerekei, bár még tinédzserek voltak, igyekeztek átvenni feladatokat a vállalkozásban és otthon is. A szeretet, az összetartozás szinte tapintható akkor is, ha csak emlegeti őket vagy éppen egy rövid telefonhívást intéznek.

Beszélgetésünk közben érkezik a családi vállalkozás bázisaként szolgáló Dolce Vita étterembe Romeo, aki jelentős részt vállal az építkezéseken, olyannyira, hogy a szervezésen túl a kisebb rutint vagy precizitást igénylő kétkezi munkát is elvégzi, legyen szó sítlapátolásról, gipszkartonozásról vagy villanszerelésről. Az éttermet illetően hasonlóan aktív. – Szereti, élvezi, friss szemmel nézi, jobb ötletei vannak, mint nekem. Ha ő A-t mond, én nem mondok B-t – fogalmaz édesanyja, aki azt is elárulja, hogy mindig mindent elmondott a gyerekeinek, mindig mindenbe bevonta őket, és a véleményüket úgy kezelte, mintha felnőttek lennének. Ez felelősségteljessé tette őket.

– A középiskolás évek alatt még nem tudtam, mivel fogok foglalkozni, de amikor megbetegedett anyja, le akartam venni a terheket a válláról. Mostanra eldőlt, hogy ezt akarom csinálni. Mindent megbeszélünk, nincs alá- és fölérendeltség, mindketten tudunk engedni – fejtegeti Romeo, aki a kérdésre, hogy mit tanult édesanyjától, elkezd sorolni, hogy kitaratást, alázatot, szeretetet, s aztán azt mondja, valójában mindent. Huszonhét éves kora ellenére rendkívül bölcsen beszél arról, hogyan erősítették meg őket és a köztük lévő köteléket az embert próbáló időszakok.

Dalida is kiveszi részét a vállalkozás működtetéséből. Ő vezeti a Pakson lévő dohánypultot. Online, ugyanis Budapesten él. Egyelőre felfüggesztette a tanulmányait a Budapesti Metropolitan Egyetemen, hogy szenvedélyét, az utazásszervezést immár professzionálisan űzze. – Mindegy, mit csinál, csak tegye azt jól – reagál Erzsike a kérdésre, hogy lánya a tanulást háttérbe szorítva elszegődött egy utazási irodához. Büszke mosollyal hozzáfűzi: – A nagy családi nyaralásokat gyerekkora óta Dalika szervezi, szállást foglal, útvonalat tervez, vízumot intéz. Egyébként ő a család bölcsé, ha a mi tudásunk már elfogy, neki mindig mindenre van jó ötlete, megoldása – árulja el.

A terveikre vonatkozó kérdésre Romeo válaszol hasonló bölcsességgel: Vannak álmunk, amelyekre nincs hatásunk, és vannak terveink, amelyek megvalósulásáért mindent megteszünk.

Szabó Vanda

Múzeumi élet/képek: Ötven éve történt

Kerek évfordulót ünneplünk: ötven esztendővel ezelőtt, 1975. október 3-án tették le a paksi atomerőmű alapkövét ünnepélyes keretek között.

1966-ban jött létre az akkori Szovjetunióval egy államközi szerződés, amely kimondta, hogy Magyarországon szovjet segítséggel atomerőművet építenek. Az ország vezetőinek nagy része, a lakosság pedig különösen nem tudott sokat erről az új technológiáról. Az erőmű szó nem volt ismeretlen számukra, hiszen olaj- és szénerőművek működtek már néhány évtizede, de az atom szó akkoriban misztikusnak hangozhatott.

Havasi Ferenc, frissen kinevezett iparért felelős miniszterelnök-helyettes lett az avatóünnepség kiemelt vendége.

Érdekesség, hogy egy úttörőkből álló helytörténeti csoport, akik minden, az atomerőművel kapcsolatos újságcikket összegyűjtöttek, az alapkövetételénél is jelen voltak.

Az alapkövet később ki kellett emelni, nehogy az építkezés

sen dolgozó gépek kárt tegyenek benne. Az volt az elképzelés, hogy az építkezés befejezése után az eredeti helyén létrehoznak egy szép parkot, és oda helyezik vissza. Ám mire vége lett az építkezésnek, a vezetők kicserélődtek, és már

senki nem emlékezett az eredeti elképzelésre, és arra sem, hogy hol van az alapkö.

A megtalálása Beregnyei Miklós üzemtörténészhez fűződik, aki atomerőműves relikviák után kutatva az egyik raktárban bukkant rá egy ládára rejtve, ahonnan aztán az atomerőmű Tájékoztató és Látogatóközpontjának kiállításába került.

Az alapkö letételének negyvenedik évfordulóján az eredeti urnát áttették az üzemi területen lefektetett új alapköbe. A látogatóközpontban lévő alapköbe pedig egy új urnát tettek, és új fedőlapot kapott. Az eredeti fedőlap az Atomenergetikai Múzeumba került, ahol az új kiállításban most is megtekinthető.

AEM

Gyertyaláng

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

**7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597**

**Paks Fehérvári és Kálvária u. temetőgondnokság:
75/310-698**

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

MEGHÍVÓ

lakossági fórumra

Városunkban az utóbbi időben egyre több lakossági bejelentés érkezett a köztisztaság helyzetével kapcsolatban.

Figyelembe véve a megkereséseket lakossági fórumot szervezünk, melynek ideje és helyszíne:

2025. október 13-án 16 óra,

Paksi Közös Önkormányzati Hivatal földszinti nagyterme.

A fórumon a közszolgáltatási feladatokat végző szakemberek is jelen lesznek.

A találkozói főbb témái:

1. ROVAR- ÉS RÁGCSÁLÓIRTÁS PROBLÉMÁI VÁROSUNKBAN

Szakértők: dr. Ulbertné dr. Merész Laura állatorvos
Kőszegi Dániel, a NOXIUS Kft. ügyvezetője
Cseh Tamás, a DC Dunakom Zrt. üzemeltetési vezetője

2. GALAMBTALANÍTÁS SZERVEZÉSE

Szakértő: Lóki György vállalkozó

3. A TÁRSASHÁZAKNÁL HASZNÁLT 1100 literes SZEMETES KONTÉNEREKSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, jelenlétével, észrevételeivel segítse munkánkat, hogy egy szebb, tisztább és egészségesebb városban élhessünk.

**Heringes Anita
polgármester**

Paksi FC: Két rangadón négy pont a Fizz Ligában

Kilenc fordulót követően is veretlen a Paksi FC a Fizz Ligában. Két hét alatt két rangadón négy pontot gyűjtött a csapat a bajnokságban. A Puskás Akadémiát izgalmas és fordulatos mérkőzésen 3-2-re győzte le hazai pályán, majd legutóbb a tavalyi bajnok Ferencváros otthonából hozta el az egy pontot, miután örületes végjátékban 2-2 lett az eredmény.

A nyolcadik fordulóban a korábbi önmagát kereső Puskás Akadémia látogatott a Fehérvári útra, és már a nyolcadik percben Lukács Dániel találat is jelezte, hogy a vendég pontokért érkezett Paksra. Még az első félidőben Gyurkits Gergő 14 méterről kiegyenlítette a hátrányt, így a második játékrészre maradt a döntés. Ekkor még sejteni sem lehetett, micsoda 45 perc elé nézünk. A Felcsút kezdett aktí-

Forrás: paksifc.hu

vabban, a pihenőt követően még öt perc sem telt el, amikor Nagy Zsolt beadásából Németh András 13 méterről, fél fordulatból bevette Kovácsik Ádám kapuját, megint hátrányba került a PFC. Rákapsoltak a hazaiak. Tóth Barna hiába talált be, a VAR úgy látta, hogy az ekkor már pályán lévő Böde Dániel kezét érintet-

te a labda. Röviddel ezután a csatár ismét eredményes volt, azonban leshelyzet miatt annullálták a gólt. A hazaiakat ez sem törte meg. A 86. percben a Lenzsér Bence buktatásáért megítélt büntetőt Gyurkits értékesítette, majd Windecker József jobb külsős találatára zárta a 90 percet. Ezek után bizakodva és önbizalommal telve

érkezett a Groupama Arénába a Paks a rangadóra. A hazaiak már az elején nyomás alá helyezték a vendégkaput, de Pető Milán a 21. percben betalált, amire sajnos érkezett a már megszokott Varga Barnabás fejesgól, így remivel mentek szünetre a zöld-fehérek. A folytatásban maradt a Fradi nyomás, de a PFC jól és hathatósan védekezett, aztán az utolsó 10 percben volt minden: paksi támadás zárásaként kezezés a tizenhatoson belül, majd ebből hazai akció és Pesic gól. Előbbinél néma maradt a síp és a VAR, az utóbbit megadták. A vendégek azonban nem adták fel. A Windecker arcát ért ütést – videózást követően – már járt a büntető. A sérített higgadtan belőtte. Zárásként Böde két megmozdulását Dibusz Dénes bravúrral védte, így maradt a döntetlen: Ferencváros – Paksi FC 2-2.

Dallos Tibor

Két vereséggel kezdte a bajnokságot az ASE

Hazai mérkőzéssel kezdte a 2025/2026-os bajnoki idényt az Atomerőmű SE NB I/A csoportos férfi kosárlabdacsapata. A paksi piros-kékek új vezetőedzővel, négy új légióssal és három új magyar játékosal vágta neki szeptember végén az alapszakasznak. A felkészülés során lejátszott hat mérkőzésből csak az elsőn, a Kaposvár ellenin nem sikerült győzniük. A Sitku Ernő- és a Morgen Ferdinánd-emléktornákat, majd a rajt előtt egy héttel Székesfehérváron az Alba elleni meccset is sikerült megnyerniük Révészéknek. Az első fordulóban telt ház előtt, hazai pályán fogadták a Szeged együttesét. Az első tíz percben még minden a várakozások szerint alakult, aztán magára talált a Szeged, és ledolgozta hátrányát. A harma-

Fotó: Molnár Gyula

dik negyed közepe táján Benke Szilárd bokája megsérült, nem is tudott már visszatérni a parkettre. Kiélezett végjátékban sikerült a paksi csapatnak egyenlíteni, és kiharcolni a hosszabbítást. Az első öt perc után is maradt az egál, követ-

kezett az újabb öt perc ráadás. Ekkor már a vendégek nem bíztak semmit a véletlenre, és öt ponttal nyertek. Atomerőmű SE – SZTE-Szedek 87-92 (28-10, 16-24, 17-17, 14-24, 5-5, 7-12). A második fordulóban Budapesten, a Honvéd ellen

léptek pályára Eilingsfeldék. A Szeged ellen megsérült Benke nem volt bevethető állapotban, így nélküle kellett az első fordulóban Debrecenben huszonnégy ponttal nyerő piros-fehérek ellen felvenni a harcot. Az első negyedben még az ASE diktálta a tempót, de a másodikban már a hazaiak akaratát érvényesült. A harmadik felvonás elején sikerült visszavenni a vezetést egy rövid ideig, aztán a sok paksi hibának, figyelmetlenségnek köszönhetően tíz ponttal elléptek a vendéglátók. A végén már biztosan őrizte előnyét a Honvéd, az ASE pedig ismét vesztesen hagyta el a pályát. Endo Plus Service-Honvéd – Atomerőmű SE 91-79 (22-26, 28-19, 23-20, 18-14).

-joko-

Sok érmet és helyezést az utánpótlásversenyeken

Egymást érték a dzsúdóversenyek szeptemberben. Az utánpótlás korosztályban az Atomerőmű SE sportolói sok érmet és helyezést szereztek a hazai és nemzetközi porondon. Az elért eredményekről, az utánpótlás helyzetéről Kanczler István utánpótlásnevelő szakedzővel beszélgettünk.

– Mi a helyzet most az utánpótlás terén?

– A diák C korosztály tízéves kortól van, utána jön a serdülő, az U15, majd az U17, azaz az ifjúsági, kadett, majd az U20, azaz a junior. Szeptemberben mindegyik korosztály szőnyegre lépett. Most egyébként diák C-ben nem vagyunk annyira jók, ugyanis a Covid-járvány miatt egy-két garnitúra, akik pont becsatlakoztak volna, elmaradtak. Pakson akkora a sportágkínálat és az egyéb szabadidős tevékenység, hogy Szabó Anna kolléganőmmel azon dolgozunk, hogy bejöjjenek a gyerekek a terembe, és hogy valamilyen úton-módon itt is tudjuk tartani őket. Most már nem teljesen evidens, hogy mindenki elkezd versenyezni versenyzőkorban, van jó néhány olyan gyerekünk, aki azt mondja, hogy nem feltétlenül versenysportban gondolkodik. Őket is igyekszünk azonban megtartani, hogy legyen része a csapatnak, legyen jó partner. Azt, hogy kikből lesznek Pupp Réka utódok, nehéz előre megjósolni, ezerféle buktató lehet. Most szerencsére van tizenegynéhány gyerek, akire azt mondhatjuk, hogy a későbbiekben hasonló nagy eredményeket érhetnek el.

– Győrtött a serdülő Európa-kupán a 15 év alatti korosztályban 19 ország 273 dzsúdósja versenyzett. Ulbert Lujza -70 kg-ban ezüst-, Éberling Nóra -63 kg-ban bronzérmet nyert. Milyen egy ilyen verseny?

– Tökéletesen hasonlít egy IJF world tour versenyre, a feeling megvan, nem nagy, de tömény, erős mezőny szokott összejönni. Nincs sok meccs, de ami van, az kőkemény. Az itt elért eredményeket nekünk, edzőknek és a versenyzőknek is a helyükön kell kezelni. Ha itt vesztenek, az még nem olyan nagy tragédia, illetve ha itt bajnokok lesznek, az sem egy hatalmas dolog. A fiatalon való agyonversenyeztetés egyébként kontraproduktív lehet. Ez egy nagyon jó előszobája a későbbi nemzetközi eredményességnek, mind a két lány válogatott kerettag.

– Brnóban rendezték az ifjúsági Mizuno Opent, ahol szintén tatamira léptek ASE versenyzők, akik egy arany-, két ezüst- és egy bronzérmet szereztek.

– Elmegy egy mikrobusznyi gyerek, és attól valóban nem fakadunk sírva, hogy ha 90 százaléka dobogóra állhat, akkor gyanítjuk, hogy valamit jól csinálunk. Ott volt Palencsár Peti meg Beke Csongor, akik elindultak egy 50 valahány fős mezőnyben, és szépen aprították a népet, majd a döntőben egymással egy paksi házi döntőt vívtak. A küzdelmet Beke Csongor nyerte, így Palencsár Péter ezüstérmes lett. Mellettük Hernádi Csanád ezüstöt (-81 kg), Falusi Zsolt Pál bronzot (+90 kg) és Jurák Jáz-

min Kincső (+70 kg) ötödik helyet szerzett, Anderkó Bence (-90 kg) helyezetlenül végzett.

– Pécs közelebb van Brnónál, sok diák és serdülőkorú ASE dzsúdós indult a Misina Kupán. Elégedett vagy az eredményekkel?

– Nem volt annyira acélos a mezőny, de arra kiváló volt, hogy a gyerekek versenyszerű körülmények között küzdjenek jópárat. A verseny légköre, amikor lerakják a szőnyeget, van bírór, vannak nézők, kiabálás, az egy teljesen más miliő, mint amikor edzésen egymásnak esnek. A diák és serdülő mezőnyben hét aranyat, hat ezüstöt és két bronzot dzsúdóztak össze versenyzőink. Kiváló felkészítő verseny volt.

– Következett a nemzetközi Judo Atomkupa, a diák, serdülő és ifjúsági korosztályban, mintegy 700 versenyzővel. Hogyan értékelsz?

– Mi jól kihasználtuk a hazai pálya előnyét, volt sok szülő, ismerős, a gyerekek szurkoltak egymásnak. A diák korcsoportban három érmünk meg néhány pontszerző helyünk lett, aztán a második napon az ifjúsági korosztályban hengereltünk, miénk lett az első hely az összesített éremtáblázaton. A serdülők termése egy arany- és öt bronzérem, továbbá két ötödik hely, míg az ifjúságiak négy aranyat, egy bronzot, két negyedik és három hetedik helyet szereztek.

Kovács József

Fotók: judo.ase.hu (lent), TelePaks/archív (fent)

Kedves Nyugdíjas!

Paks Város Önkormányzata a szociális és gyermekjóléti ellátásokról és a szociális és gyermekjóléti igazgatásról szóló 3/2015. (II. 13.) önkormányzati rendelet 46/A. §-a alapján, **kérelemre karácsonyi támogatást nyújt a városban élő azon nyugdíjasoknak, akik alacsony jövedelemből élnek.**

2025. október 27-én 16 óráig várjuk azoknak a paksi lakóhellyel rendelkező nyugdíjasoknak a kérelmét, akiknek családjában az egy főre jutó havi jövedelem a 142.500 Ft-ot, egyedül élők esetén a 199.500 Ft-ot nem haladja meg. Kérem Önt, hogy amennyiben a támogatást igényelni szeretné, jelen tájékoztató hátoldalán található kérelemnyomtatványt szíveskedjen kitölteni, és a jövedelemigazolásokat csatolni, melyből a család egy főre jutó jövedelme kiszámítható. Egy családban többen is részesülhetnek támogatásban, de a kérelmet személyenként külön-külön kell kitölteni.

A kérelemnyomtatvány a www.paks.hu/ weboldal felugró ablakából is letölthető, vagy a Paksi Közös Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) portájáról elvihető.

A kitöltött kérelmet a **Hivatal** (Paks, Dózsa György út 55-61.) **ügyfélszolgálatán kell leadni.**

A kérelmek elbírálását követően a támogatásra jogosultak részére az önkormányzat **20.000 Ft értékű ajándékutalványt** biztosít.

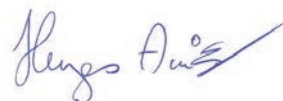
Az ajándékutalványok kifizetésére a **Hivatal pénztárában kerül sor.** Melynek időpontjáról a kiküldött határozatban fognak értesülni az arra jogosultak.

A félreértések elkerülése érdekében az ajándékutalványok átvétele a **személyazonosság igazolását követően** történik.

A meghatalmazás minta szintén letölthető a www.paks.hu/ weboldal felugró ablakából vagy átvehető a Hivatal ügyfélszolgálatán.

Paks, 2025. október 7.

Tisztelettel:

Heringes Anita
polgármester

PAKS

KÉRELEM

Karácsonyi támogatás megállapításához

1. Kérelmező adatai:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje (év, hónap, nap)

Anyja neve:

Bejelentett lakóhelye:

Ahová a támogatást kéri:

Társadalombiztosítási Azonosító Jele:

Állampolgársága:

(Nem magyar állampolgár esetén fel kell tüntetni, ha a személy bevándorolt, letelepedett, menekült, oltalmazott vagy hontalan jogállású.)

Telefonszáma (nem kötelező megadni):

E-mail címe (nem kötelező megadni):

2. Kérelmezővel közös háztartásban élő személyek adatai:

	Név (születési név is)	Születési helye, ideje	Anyja neve	TAJ szám	Rokoni kapcsolat	Jövedelem
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Egy főre jutó havi családi nettó jövedelem (az ügyintéző tölti ki): Ft/hó.

3. Nyilatkozatok:

- a) Alulírott kérelmező felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.
- b) Hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a szociális igazgatási eljárás során történő felhasználásához.

Paks,

.....

kérelmező aláírása

Csatolandó mellékletek:

Jövedelem valóságát igazoló iratok (a MÁK Nyugdíjfolyósító Igazgatóság tárgyév januárjában kiküldött értesítése, melyben szerepel a január elsejétől megállapított ellátás összege és jogcíme)

MEGHATALMAZÁS

Név (születési név
születési hely, idő, anyja neve
személyi igazolvány száma) lakcím
..... szám alatti lakos

meghatalmazom

Név (születési név
születési hely, idő, anyja neve
személyi igazolvány száma) lakcím
..... szám alatti lakost,

hogy a részemre megállapított 2025. évi karácsonyi támogatást (ajándékutalványt) a Paksi Polgármesteri Hivatalban helyettem átvegye.

Kelt:

.....
meghatalmazó

A meghatalmazást elfogadom:

.....
meghatalmazott

Előttünk, mint tanúk előtt:

Név:
Lakcím:
.....
Személyi igazolvány szám:
Aláírás:

Név:
Lakcím:
.....
Személyi igazolvány szám:
Aláírás:

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

- 1/1 extra oldal (205×282 mm) – 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)
1/1 oldal (188×260 mm) – 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)
1/2 extra oldal (205×141 mm) – 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)
1/2 oldal (188×128 mm) – 40.000 Ft + áfa (50.800 Ft)
1/4 oldal (92×128 mm) – 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)
1/8 oldal (92×62 mm) – 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)
1/16 oldal (44×62 mm) – 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)
1/32 oldal (44×29 mm) – 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809
Email: paksitv@paks.hu, paksihimok@gmail.com

HIRDETÉSI TARIFÁK A TELEPAKS KÉPÚJSÁGBAN

KÖZÜLETI HIRDETÉSI ÁRAK

A megjelenés ideje	nettó ár	bruttó ár
1 nap	900 Ft	1.145 Ft
1 hét	4.200 Ft	5.335 Ft
2 hét	7.600 Ft	9.650 Ft
1 hónap	12.800 Ft	16.255 Ft
4 hónap	50.000 Ft	63.500 Ft
7 hónap	85.000 Ft	107.950 Ft
1 év	112.500 Ft	142.875 Ft

LAKOSSÁGI HIRDETÉSI ÁRAK

A megjelenés ideje	nettó ár	bruttó ár
1 nap	400 Ft	510 Ft
1 hét	1.300 Ft	1.650 Ft
2 hét	2.400 Ft	3.050 Ft
1 hónap	3.800 Ft	4.825 Ft

További információ: paksitv@paks.hu

TEMETKEZÉS

**Iroda, bemutatóterem:
Paks, Dózsa Gy. út 85.**

**anhur.paks@gmail.com
+36 20 852 1520**

**Készenlét 0-24h-ig:
+36 30 936 3255**

www.anhurtemetkezes.hu

LÁTHATATLAN MAGABIZTOSSÁG A HÓNAP KEDVENCE

MINDEN LAKFORMÁLÓ HARISNYYANADRÁG

20%
KEDVEZMÉNY

2025. OKTÓBER 31-IG
HERBERT ÜZLET

Téged is várunk szeretettel nyitvatartási időnkben Herbert üzletünkben:

- 🕒 hétköznap 9:00 és 17:30 között, szombatonként pedig 9:00 és 12:00 között
- 📍 7030 Paks, Barátság útja 1-3.

A kívárgott kupont hozd magaddal és 20% kedvezményt biztosítunk minden teljes árú alakformáló harisnyanadrág árából egészen 2025. október 31-ig Herbert üzletünkben.

**HERBERT
ÜZLET**

LAPOS
HAS
FORMÁS
COMBOK
PUSH UP
HATÁS